

زیستن در دنیای رؤیایی

اعظم لاریجانی

اشاره

فرشته اکبری در سال ۱۳۵۶ در خانواده‌ای فرهنگی متولد شد. او همیشه رؤیای معلمی داشته و هیچ چیز نتوانسته است مانع تحقق رؤیایش شود. اکنون ۱۹ سال است که او در دنیای رؤیایی خود نفس می‌کشد. بیشتر سال‌های تدریس وی در پایه اول گذشته است. علاوه بر این، فرشته اکبری مربی قرآن و سرگروه آموزشی منطقه «فلاورجان» نیز بوده است. اکنون او معلم پایه سوم ابتدایی در «دبستان شهدای گمنام قهدریجان» است و با وجود بستری شدن در بیمارستان دست از آموزش برنداشته است. مجله «رشد معلم» پای صحبت این آموزگار فداکار نشست که شرح آن را در ادامه می‌خوانید.

صداگذاری و تدوین کلیپ روبه‌روی لپ‌تاپ گذراندم، پس از اتمام کار از طبقه بالای منزلمان به پایین می‌آمدم که در اثر خستگی زیاد چشمانم سیاهی رفت و از پله‌ها سقوط کردم. در اثر این اتفاق دو تا از مهره‌های کمرم ترک برداشتند و ناچار در بیمارستان بستری شدم. در مجموع باید دو ماه استراحت می‌کردم.

واکنش دانش‌آموزان چه بود؟

ع مهر و محبت بچه‌ها برایم انگیزه‌بخش بود. آن‌ها هر روز به من پیام می‌دادند و برای سلامتی‌ام دعا می‌کردند. مادرانشان هم برای پیشبرد روند آموزشی بیشتر از گذشته کمک می‌کردند.

شما هم‌زمان با دو چالش دست‌وپنجه نرم می‌کردید: یکی تغییر نظام آموزشی و دیگری بیماری‌تان. چگونه مدیریت کردید؟

ع این مشکل چند ماه پس از شروع همه‌گیری جهانی برای من اتفاق افتاد. از آنجا که سابقه تدریس مجازی داشتم، مشکل قابل توجهی برایم ایجاد نشد. فقط برای آموزش بعضی از درس‌ها مثل ریاضی که لازم بود پای تخته تدریس می‌کردم، اختلالاتی به وجود آمد. برای رفع آن از دخترم کمک گرفتم و همچنین از نرم‌افزارها استفاده کردم. در واقع بروز هر مشکلی انسان را در موقعیتی قرار می‌دهد که راه‌حل مناسب آن را بیابد.

از تجربه‌هایتان درباره آموزش در زمان همه‌گیری جهانی کووید ۱۹ بگوئید؟

ع ابتدا این تغییر ناگهانی نظام آموزشی برای ما معلمان، دانش‌آموزان و خانواده‌هایشان مشکلاتی در پی داشت. ولی با همراهی خانواده‌ها و صبر و حوصله توانستیم خود را با این تغییرات وفق دهیم. من و دیگر همکاران به این تغییر به چشم یک فرصت نگاه کردیم تا با یادگیری روش‌های متنوع و نوین تدریس در آموزش مجازی بر مشکلات غلبه کنیم. شاید اگر این فرصت پیش نمی‌آمد، هیچ ضرورتی برای فراگیری این روش‌ها احساس نمی‌کردیم.

چرا در بیمارستان بستری شدید؟

ع برای تهیه فیلم‌های تدریس مجبور بودم شب اقامت کنم که سروصدایی در منزل نباشد. شبی که زمان زیادی را برای

اعتماد دانش‌آموزان دوره ابتدایی به گوشی و تبلت، و در پی آن تحرک‌ناداشتن دانش‌آموزان معضل دیگر این نوع آموزش است. وقت‌گیر بودن ارزشیابی فراگیرندگان و افسردگی دانش‌آموزان و گاهی معلمان از دیگر مشکلات این نوع نظام آموزشی است.

به نظر شما، معلمان با این غافلگیری ناگهانی تغییر نظام آموزشی چگونه برخورد کردند؟

ابتدا ما هم مانند سایر افراد جامعه غافلگیر شدیم. اول فکر می‌کردیم این همه‌گیری دو یا سه‌ماهه تمام می‌شود. ولی وقتی دیدیم مشکل به این زودی حل نمی‌شود، به فکر چاره افتادیم. معمولاً بهتر است هرگونه تغییری، به‌خصوص تغییر در نظام آموزشی که به مقدمات و امکاناتی نیاز دارد، جزء به‌جزء و قدم به قدم انجام شود. ولی ما با شرایطی مواجه شدیم که یک‌دفعه آموزش حضوری به مجازی تبدیل شد و برای ما و نظام آموزشی مشکلات فراوان ایجاد کرد. خوش‌بختانه ما از این امتحان سر بلند بیرون آمدیم. البته این نوع آموزش تمام زندگی ما را تحت تأثیر قرار داد. یعنی دیگر این طور نبود که کارمان در مدرسه تمام شود و به خانه برگردیم. روز و شبمان درگیر نظام آموزشی شد. ولی چاره‌ای نبود. ما وقف فرزندان این کشور بودیم و باید همه توانمان را برای خدمت به کار می‌بردیم.

شاید این یکی از مزیت‌های آموزش از راه دور است که از روی تخت بیمارستان هم می‌توانید تدریس کنید. اگر کووید نبود و دچار چنین مشکلی می‌شدید، چه می‌کردید؟

خوش‌بختانه من قبل از شروع همه‌گیری، یک گروه آموزشی در یکی از پیام‌رسان‌ها تشکیل داده بودم و ارتباطی دو طرفه با دانش‌آموزان داشتم. در واقع من و دانش‌آموزانم پیش‌زمینه و آمادگی نسبی برای ورود قطعی و اجباری به این نوع آموزش داشتیم و اگر کووید نبود هم از همین امکان برای جلوگیری از وقفه در آموزش استفاده می‌کردم. غیر از این می‌توانستم با تهیه جوزه و بسته‌های آموزشی در منزل و ارائه آن با دانش‌آموزان مشکل را حل کنم. در واقع معلم در صورت آشنایی با روش‌های نوین آموزش و یادگیری آن‌ها و به‌روزر بودن، می‌تواند برای هر مشکلی راه‌حلی بیابد.

به نظر شما مزایا و معایب آموزش مجازی چیست؟

اولین مزیت آموزش مجازی این است که یاددهی به فضای مدرسه و کلاس محدود نمی‌شود. استفاده از امکانات فراوان دیداری و شنیداری آموزش را اثربخش‌تر می‌کند. از طرف دیگر، معلمان مدام احساس نیاز به خلاقیت می‌کنند و بنابراین قوه تخیل و ابتکار معلمان تقویت می‌شود. مزیت دیگر این نوع آموزش آن است که اولیا از نزدیک با مسائل و مشکلات آموزشی آشنا می‌شوند و می‌توانند در فرایند یاددهی یادگیری مشارکت کنند.

نبود تعامل حضوری بین معلم و دانش‌آموز مهم‌ترین چالش و مشکل این نوع آموزش است؛ چرا که کنترل کاملی بر کار فراگیرنده و محیط آموزشی وجود ندارد. از طرف دیگر، این نوع آموزش برای معلم خستگی زیادی به همراه می‌آورد و زندگی کاری و شخصی معلم به هم می‌آمیزد. وابستگی و

